

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

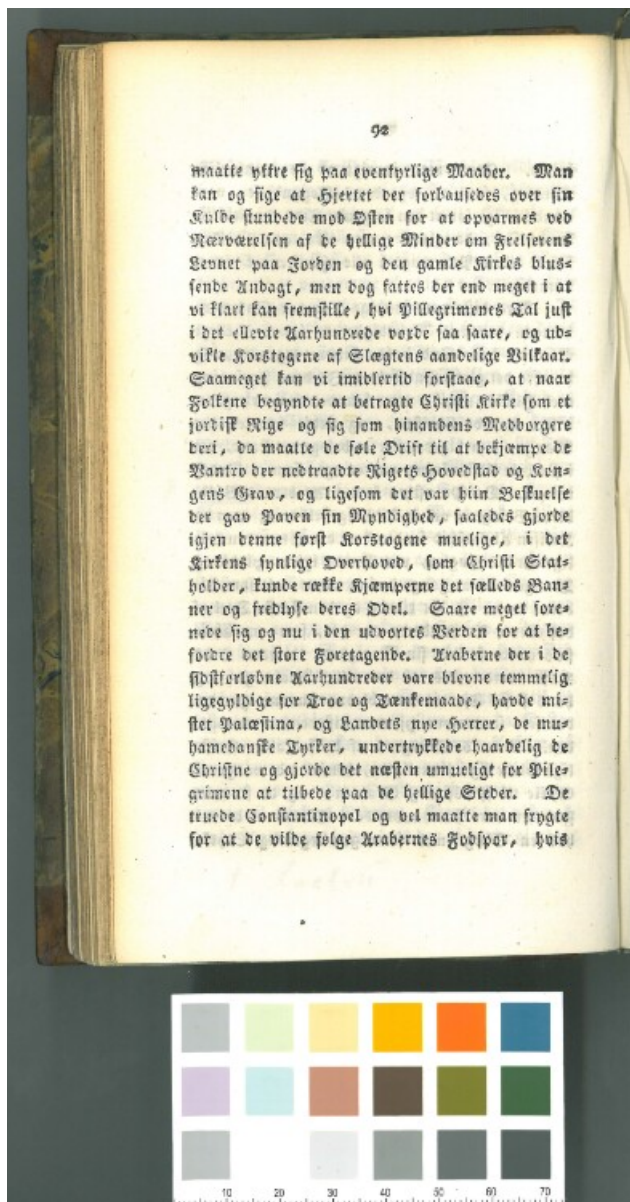
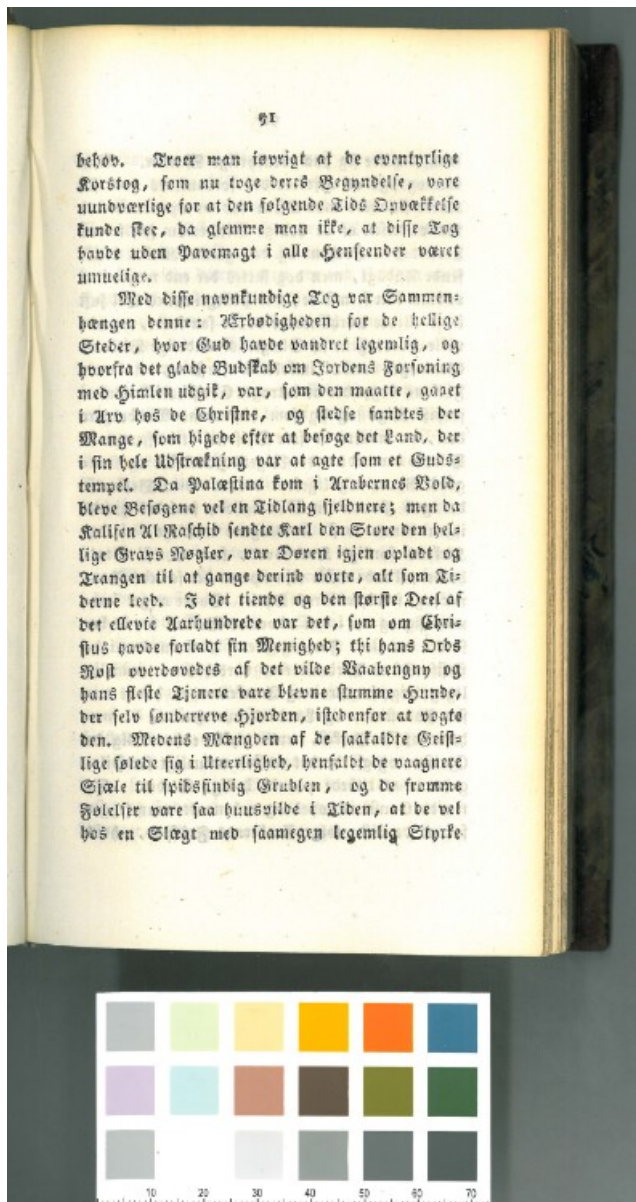
Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 91. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm2843/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Herredømme paa Sicilien først nu tilintetjordes ved normannisk Tapperhed, og Normannerne Sicil maatte optilve Haabet om Hæld mod de Mantroe. Allerede Gregor, Ridderaandens Kjømpehoved udfæred et Korstog, hvis Høvding han selv vilde været, men om end Striden med Henrich ei havde givet ham Andet at gjøre, var det dog neppe kommet i Stand, thi Saabant pleier kun at udføres ved en Slægt, der fra Barnsbeen er blevet fortroelig med Tanken. Da derimod en saadan Slægt var opvokset, fæbte det at Frankmanden Peter Eremit, blev i Palæstina indtaget af den Førefilling at han var befuldmægtiget til en Korstogs Prædikant, og paa en eventyrlig Vandring gjennem Italien, Frankrig og Sydfrankland kaldte han med høj Røst Folkene til Baaben og til Kamp for de hellige Stæder. Høvd hans begejstrede Tale havde virket, lod sig tilhøve paa Mødet i Clermont, hvor Folkene sankedes i hindredetjindetal, og lode Skulderen smykke med Korsets Mærke til et Tegn, at det var for den Korsfæstede's Ære og Rige de vilde vove Liv og Blod. Toget begyndtes af Peter Eremit, men den talrige Skare, som fulgte ham hørte mest til Folkenes Udflugt: den søer frem, selv i kristne Lande, med Rov, Mord og Brand; men sandt og, som rimeligt var, sin Undergang langt fra de hellige Stæder. Anderledes baade rustet og sindet, dog ingenlunde fri for verdslige Attraaer, uddrog en erdenlig Hær, ført og fulgt

af Frankrigs og Italiens velbyrdigste Mand. Fremmest gik Gottfred, Lothringers Hertug, som med Kæmpesørk og Kæmpemod forenede Gudsfrøgt og Udmygghed; næst ham ginge hans Broder Balduin og den franske Prinds Hugo, den djærve Tankred og den snilde Boemund; normanniske Prindsen fra Italien, Normandiets Hertug, den engelske Kongesøn Robert og endelig den gamle, krigserfarne Raimund af Toulouse. Mange vare de Hindringer, som mødte den forsedede Skare: Hunger og Sygdom, Grækernes Troselighed og Lifi, Tyrkernes Mængde og Ansørens Loddrag; paa Dyrer af sig maatte Nicæas Mure befæstes, og det ved Lifi vundne Antiochia forvandlede sig flur til et Fængsel, der syntes at skulle være Korshærens Grav; men Alt tjente kun til at straffe det fjendelige Sind der vilde stule sig med Troens Færve, og til at aabenbare for de Mantroe den Korsfæstede's Magt og Hertilighed. Jerusalem indtoges, vel ei af de talrige Skarer, som stævnede over Havet, men dog af den liben Flok hvortil de vare henfæstede, og seierrikt valde Korsets Banner over den hellige Grav, thi for ydmyg var Gottfred til at bære Kronen af Guld hvor Kærligheten bar den af Tørne, og Gravens Vogter var det Hæderens navn han faarede. Dog, snart udrændt baade hans, og de renere Jødesers Tineglas, Kun eet Lær overlevede Gottfred sit glade Indtog, hans Broder Balduin, som snart antog Konge-

navn, var alt mere verdslig findet, dog udrette- des endnu under ham store Bedrifter, men hans Søn blev de Bantroses Fange, og man kan sige at hardtad den hele Slægt som opvorde i Palæ- stina blev det, thi den nekank i Bløddhed og Belyst. Kun lidet hjalp det at Keiseren og Konger gjæstede Asien med talrige Hære for at under- stotte den ravende Throne, thi det var ei for Guds Skyld de kom: Nogle lode sig drive af Attraa efter Helteras og Bytte, Andre af her- Resyge Paver, og deres Hære hensmeltede som Dug for Sol. Langt mere end disse Hundrede- tusinder udrettede nogle 100 Ublinge, som under Navn af Tempelherre og Johannesriddere sam- mensvare sig til det hellige Lands Forsvar; thi vidunderlige ere deres priselige Vdrætter og dem var det især, som forsinkede Rigets Undergang. Dog, det gik med disse Riddere, som med alle Middelsalderens gudelige Samfund: ved det overspændte Afkald paa al jordisk Hjælp kunde gjorte de noksom, hvor overlegne dens Tilskel- ser tyktes dem, og de reiste Eden, som et helligt Skillerum mellem sig og Verden, men den glø- dende Jær udsluktes hardtad med Stifternes Liv; en usforstandig Fremhed lønnede dem netop med det jordiske Liggendesa, som de vilde fors- sage; Kristelsen blev for stærk, og saasnart Edens Dæmning gav efter, overvældedes disse Orde- ner deslo hastigere af Fordærvelsens tilvorne Strøm. Rigets Landemærker bleve hvert Aar

fræveere, og omsider indtog Egyptens tappere og høimodige Sultan, Saladin, Jerusalem 1171. Nogle saa Stæder vare end i de Christnes Bold, og efter lang Lids Forsøb uddrog atter 1178 fra Frankrig en Helt som ene brovde af Midhjær- hed for Korsets og det Christne Navns Vre. Denne Hædermand var Landets Konge selv, Ludvig den niende; men ei var hans Hær bes- skæft som han, i Egypten blev han de Bant- roses Fange og udrettede Fæter. Endnu engang i sin hele Alverdom har han Korsets Banner til 1170. Afrika, men satdt tilligemed det i Beleiringen for Tunis, og tyve Aar efter mistede de Christne Pelomais eller Akre, den sidste sørgelige Bevning af Jerusalem's Rige. Meget er talt og tvistet om Korsstogenes Følger, ligesom om deres Aars- sag, men, selv Heerens vigtige Afhandling giver kun et fattigt og utydeligt Begreb derom. Egenlig skulde man aldrig spørge om en enkelt Begivenheds Følger i Historien, deels fordi den selv kun er en Følge af noget Andeligt, og deels fordi den aldrig viker enkelt, men snart er det at Korsstogene vare den store Begivenhed, hvor- ved Vesten kundgjorde sin vaagne Attraa efter Kristens Hærlighed, og et af de store Midler hvort ved Bibenskabernes nødvendige Gjenfødelse blev forberedt, og Constantinopels Fald forsinket saalænge til de tydske Høiskoler og Bogtrykker- Kunssten stode særdige til at modtage de gamle Skrifter og udfølle Reformationen. Uden ders

